

Penge- og kapitalmarked

Pengemarked og kapitalmarked

Penge- og kapitalmarked

Grønland er en meget åben økonomi med frie kapitalbevægelser. Det betyder, at økonomien er meget afhængig af den internationale udvikling og tendenserne til globalisering. Det gælder ikke mindst på det finansielle område, hvor finansmarkederne knyttes mere og mere sammen.

Penge- og kapitalmarkedet består af mange delmarkeder, hvor der udbydes og efterspørges forskellige finansielle produkter. Bankerne giver mulighed for at indskyde penge på forskellige vilkår. Samtidig yder bankerne lån til privatkunder og til erhvervs-mæssige formål.

Finansiering af køb af fast ejendom sker overvejende ved at optage realkreditlån med en løbetid på mellem 10 og 30 år. Endelig spiller det offentlige en rolle ved at fremskaffe kapital i forbindelse med finansiering af boliger.

Bankvirksomhed

Bankvirksomhed

Bankerne medvirker til at formidle de mange betalinger, der gennemføres af husholdninger og virksomheder i forbindelse med køb og salg af varer og tjenester og udbetaling af løn. Bankerne sikrer, at disse betalinger forløber gnidningsfrit.

Endvidere udbyder KNI A/S basale bankforretninger i de mindre byer og bygder og modtager tilskud hertil fra selvstyret.

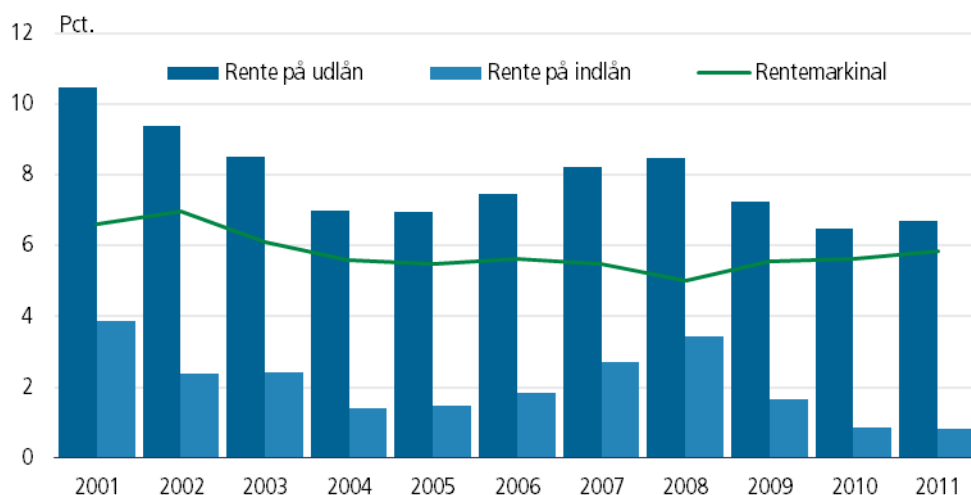
GrønlandsBANKEN A/S er den eneste pengeinstitut med hovedsæde i Nuuk og filialer i Sisimiut, Ilulissat, Qaqortoq og Maniitsoq.

Banknordik A/S, med hovedsæde i Tórshavn på Færøerne, er den eneste udenlandske bank, der har en filial i Nuuk i Grønland.

Mange privatpersoner og virksomheder har konti i udenlandske, først og fremmest danske banker.

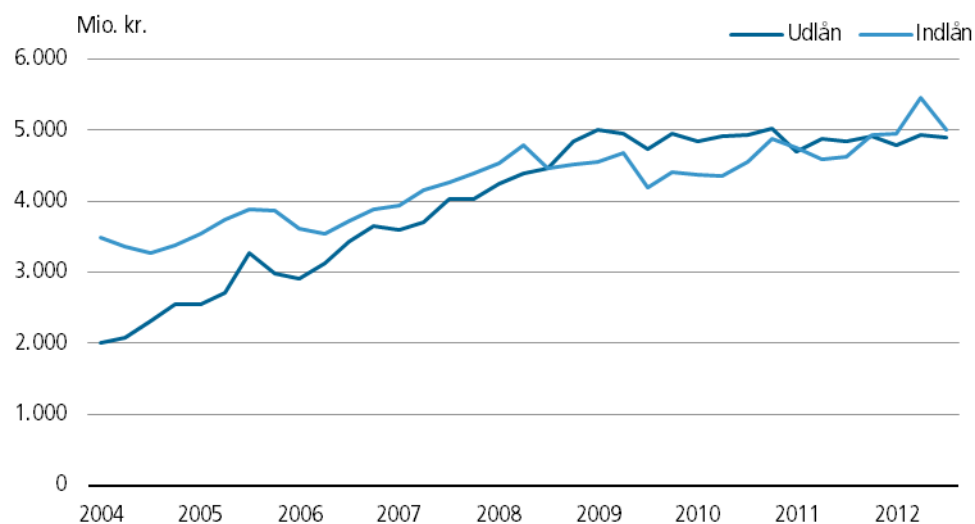
Bankvirksomhed i Grønland er underlagt Finanstilsynets kontrol.

Figur 1. GrønlandsBANKENs gennemsnitlige rentesatser på ind- og udlån

Anm. Renterne er udtryk for bankens gennemsnitlige rente, dvs. renteindtægterne fra udlån divideret med de samlede udlån og renterne på indlån divideret med de samlede indlån.
Kilde: GrønlandsBANKEN

Figur 1. Grønlandske, Færøske og Danske pengeinstitutters udlån til og indlån fra Grønland

Kilde: Danmarks Nationalbank

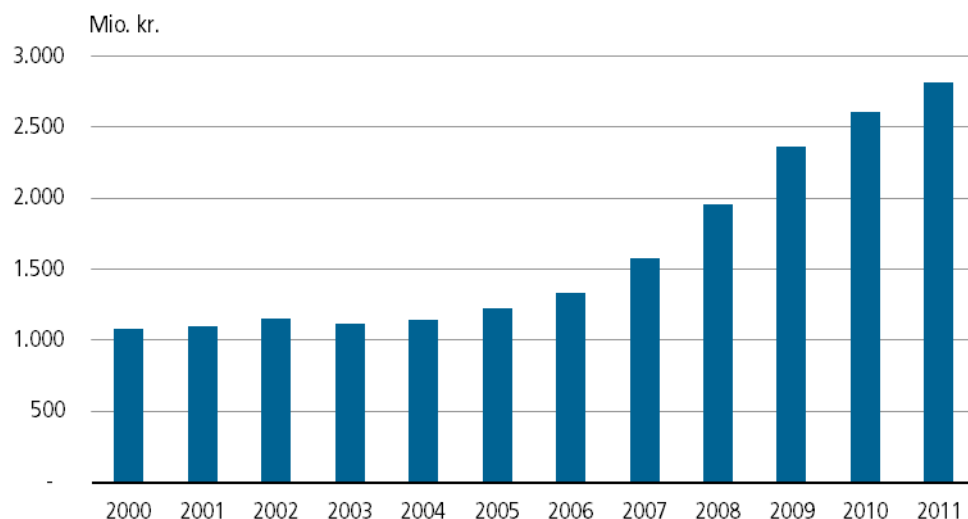
Realkreditvirksomhed

Realkreditvirksomhed

Siden 1985 har danske realkreditinstitutter haft adgang til at yde lån med pant i fast ejendom i Grønland. De realkreditinstitutter, der er repræsenteret i Grønland, er Realkredit Danmark, Nykredit, DLR Realkredit og BRF Kredit.

Restgælden på realkreditlån fremgår af Figur 1. Størstedelen af udlånene, omkring 70 pct., sker til boliger i Nuuk, fordi flere og flere vælger at købe egen bolig frem for at leje eller fordi de omdanner andelsboliger til ejerboliger.

Figur 1. Restgæld på realkreditlån (pr. 30. september)

Kilde: Finanstilsynet

Offentlige udlånsordninger

Offentlige udlånsordninger

Det offentlige, først og fremmest selvstyret, støtter opførelse af nye boliger.

Naalakkersuisut yder rente- og afdragsfrie udlån for fiskere, fangere og fåreholdere. Formålet med udlånet er at fremme strukturtilpasningen indenfor fiskeri, fangst og landbrug.

Pengepolitikken og valutapolitikken

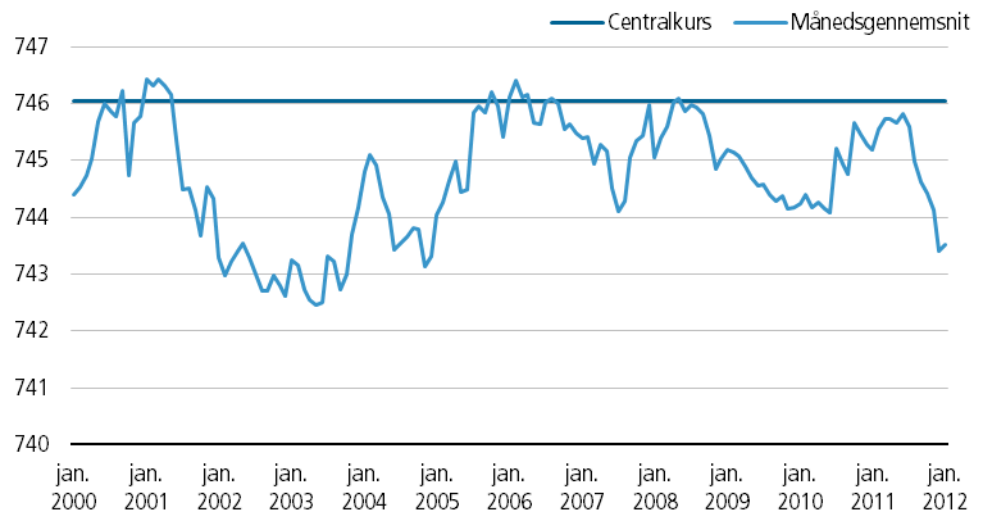
Pengepolitikken og valutapolitikken

Grønland indgår, ligesom Færøerne, i en mønt- og valutaunion med Danmark. Danmarks Nationalbank er ansvarlig for at føre pengepolitikken i unionen.

Danmark fører fastkurspolitik over for euroområdet. Det betyder, at penge- og valutapolitikken er indrettet efter at holde kursen på danske kroner stabil over for euro.

Udviklingen i den faktiske kronekurs over for euro fremgår af Figur 1.

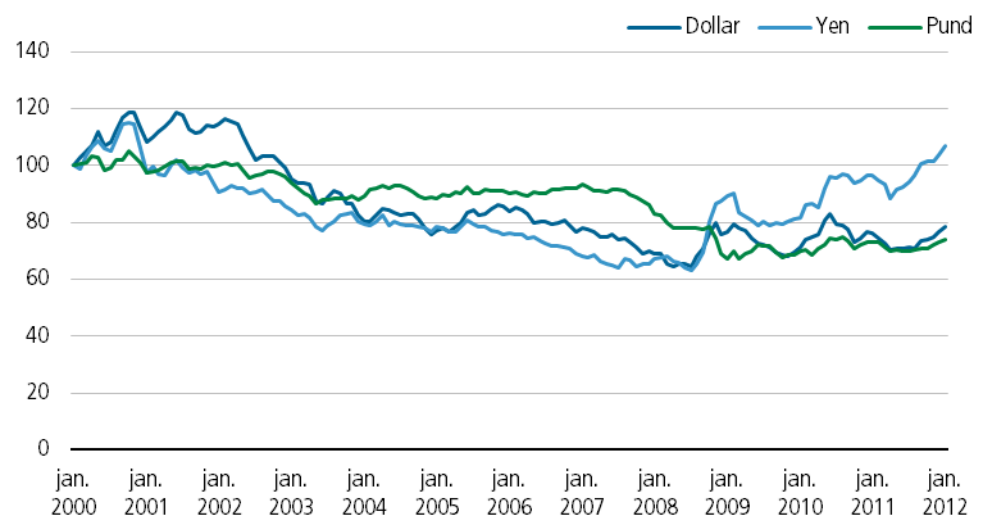
Figur 1. Kursen på danske kroner over for euro

Kilde: Danmarks Nationalbank

Valutakursen på de øvrige valutaer i omverdenen, primært dollar, yen og pund, styres af markedskræfterne. Udviklingen i disse valutaer spiller en stor rolle for, hvilke priser Grønlands eksport af fx fisk og skaldyr kan sælges til i udlandet (konkurrenceevnen) og hvilke priser importen af fx olie kan købes til.

Figur 2. Indeks for kursen over for kroner i forhold til dollar, pund og yen

Kilde: Danmarks Nationalbank

Renteudviklingen

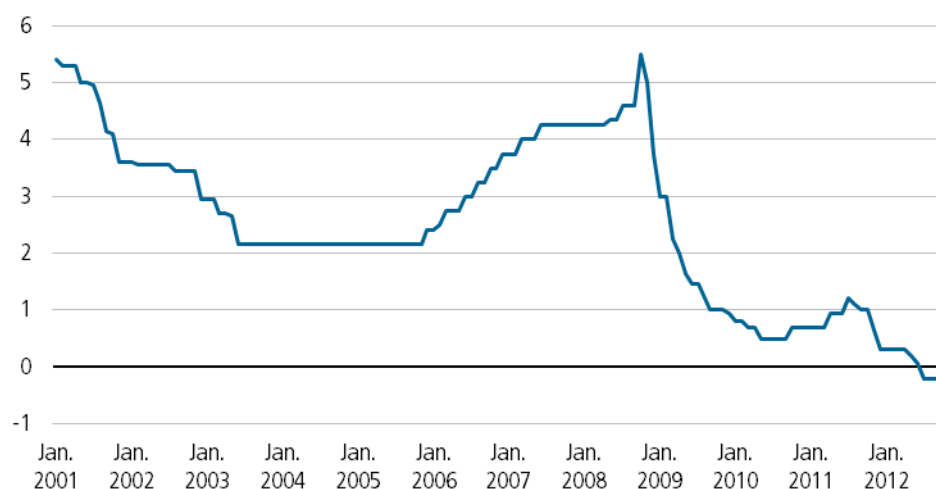
Renteudviklingen

Fastkurspolitikken over for euroen betyder, at udviklingen i Nationalbankens korte rentesatser normalt følger de korte renter i Europa, der bestemmes af Den Europæiske Centralbank (ECB).

Nationalbankens korte rente udtrykker, hvad det koster for private banker, herunder Grønlandsbanken, at låne penge i Danmarks Nationalbank. Disse

renter er bestemmende for de renter, som privatkunder og virksomheder får på deres indlån og skal betale for udlån.

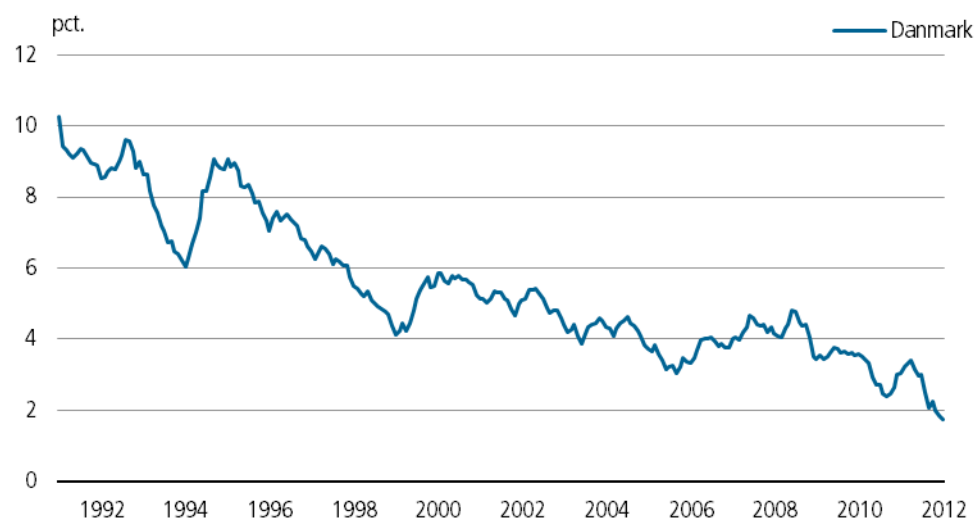
Figur 1. Nationalbankens korte rente

Kilde: Danmarks Nationalbank

Renten på lån, der skal tilbagebetales over mange år, den såkaldt lange rente, spiller en rolle for omkostningerne ved finansiering af boligkøb og store erhvervsinvesteringer. Obligationsrenten i Danmark læner sig op ad renter i euroområdet.

Figur 2. Renten på en 10-årig statsobligation

Kilde: Danmarks Nationalbank

Aktiekursudviklingen

Aktiekursudviklingen

Af grønlandske selskaber er GrønlandsBANKEN og Nunaminerals A/S noteret på den nordiske OMX-børs, mens Nordatlantisk Venture A/S handles på internetbørsen Dansk Autoriseret Markedsplads.

Links

Links

Se mere om KNI A/S på adressen: www.pilersuisoq.gl

Se mere om GrønlandsBANKEN på denne hjemmeside: www.banken.gl

Se nærmere om Banknordik på denne hjemmeside: www.banknordik.gl

Se mere om det danske finanstilsyn på denne hjemmeside:

www.finanstilsynet.dk

Se mere om realkreditinstitutter på følgende adresser: www.rd.dk,

www.nykredit.dk, www.dlr.dk og www.brf.dk

Se mere om erhvervsstøtteordningerne og boligfinansiering på adressen:

www.sullissivik.gl

Se mere om Danmarks Nationalbank og nationalbankens penge- og valutapolitik på denne hjemmeside: www.nationalbanken.dk

Se mere om Dansk Autoriseret Markedsplads på denne hjemmeside:

www.danskamp.dk

Se mere om Nunaminerals A/S på denne hjemmeside:

www.nunaminerals.com

Se mere om Nordatlantisk Venture A/S på adressen: www.inussuk.gl

Se mere om Nasdaq OMX på denne hjemmeside:

www.nasdaqomxnordic.com

Nøgletal fra realkreditinstitutterne

Tabel 1. Nøgletal fra realkreditinstitutterne

	30. sep 2003	30. sep 2004	30. sep 2005	30. sep 2006	30. sep 2007	30. sep 2008	30. sep. 2009	30. sep. 2010	30. sep. 2011	30. sep. 2012
	Mio. kr.									
Samlet restgæld	1.111,6	1.147,2	1.227,5	1.328,3	1.578,5	1.954,2	2.357,5	2.609,3	2.811,6	3.041,8
Nuuk	717,5	734,1	779,8	889,5	1.094,7	1.412,3	1.745,0	1.947,4	2.121,1	2.336,4
Øvrige kommuner	394,1	413,1	447,7	438,8	483,8	541,9	612,5	661,9	690,5	705,4
Afgivne tilbud 1.-3. kvartal	329,1	267,8	493,1	395,9	345,1	589,1	566,6	543,9	324,8	590,6
Konvertering	158,8	58,6	210,6	24,4	2,2	0,0	47,7	98,2	32,6	288,3
Nybyggeri	66,5	77,6	50,1	108,9	98,2	113,7	72,0	38,7	15,9	14,3
Øvrige	103,9	131,6	232,4	262,7	244,6	475,4	446,9	407,1	276,3	288,0

Kilde: Finanstilsynet

Låneporteføljen fordelt på ejendomstype

Tabel 2. Låneporteføljen fordelt på ejendomstype

	30. sep 2003	30. sep 2004	30. sep 2005	30. sep. 2006	30.sep. 2007	30.sep. 2008	30.sep. 2009	30. sep. 2010	30. sep. 2011	30. sep. 2012
	Mio. kr.									
I alt	1.112	1.147	1.228	1.328	1.578	1.953	2.358	2.609	2.812	3.042
Ejerbolig	456	506	623	750	985	1.380	1.870	2.087	2.216	2.389
Privat boligudlejning	128	128	108	91	83	98	102	143	153	165
Støttet byggeri til beboelse	...	65	52	34	33	31	13	6	5	4
Andelsboliger	159	118	183	232	270	264	195	188	242	225
Kontor- og forretningsejendomme	321	290	243	214	202	175	174	183	193	255

Industri- og håndværksejendomme	34	29	8	3	2	1	1	0	0	0
Social- og kulturejendomme	14	11	12	5	4	0	3	3	2	2

Anm. Indtil 2004 indgik støttet byggeri i de respektive kategorier.
Kilde: Finanstilsynet

Departementet for Erhverv og Arbejdsmarkeds garantistillelser for lån

Tabel 3. Departementet for Erhverv og Arbejdsmarkeds garantistillelser for lån

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Mio. kr.					
Garantistillelse for lån i alt	14.0	7.4	8.2	11.7	15.5	14.8
Kautioner i alt	-	-	1.4	1.2	0.5	1,4

Kilde: Departement for Erhvervs- og arbejdsmarked

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

Bolatta M. Vahl
E-mail: bmv@stat.gl

Emne

December 20, 2012

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 36 23 60 · Fax: +299 36 23 61
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

